

Evropská asociace paliativní péče (EAPC)

Evropský den paliativní péče 2026 – Informační přehled

14. května 2026

Paliativní péče: Jde o to, jaký je život, nejen o to, jaké je umírání

Shrnutí

V celé Evropě žijí miliony lidí se závažným onemocněním, včetně rakoviny, srdečního selhání, demence, neurologických onemocnění a pokročilé křehkosti ve stáří. Mnozí z nich zažívají zbytečnou bolest, psychické utrpení, sociální izolaci a nadměrné hospitalizace, protože je paliativní péče poskytována příliš pozdě nebo vůbec.

Paliativní péče zlepšuje kvalitu života, podporuje lidi s život limitujícím onemocněním i jejich rodiny, posiluje zdravotní systémy a přispívá k efektivnějšímu využívání zdrojů. Přesto zůstává přístup k této nezbytné péči v Evropě velmi nerovný.

Evropský den paliativní péče 2026 je výzvou k silnějšímu politickému závazku zajistit, aby byla paliativní péče dostupná každému, kdo ji potřebuje, ve chvíli, kdy ji potřebuje.

Proč je to důležité právě teď?

Evropa se rychle mění. Populace stárne, přibývá chronických onemocnění a stále více lidí žije déle s komplexními diagnózami, jako je rakovina nebo neurologická onemocnění. Zároveň zdravotní systémy čelí nedostatku pracovníků, rostoucí poptávce po domácí péči a stále většímu tlaku na nemocnice a pohotovostní služby.

Tyto výzvy vyžadují chytřejší, udržitelnější a na člověka zaměřené modely péče.

Paliativní péče je zásadní součástí řešení. Zlepšuje kvalitu života, podporuje rodiny a pomáhá zdravotním systémům účinněji reagovat na rostoucí potřeby.

Světová zdravotnická organizace uznává paliativní péči jako etickou odpovědnost zdravotních systémů a nezbytnou součást univerzálního zdravotního pokrytí.

Klíčová sdělení

1. Podpora lidí žijících se závažným onemocněním

Lidé žijící se závažným onemocněním potřebují včasnou a odpovídající podporu. Paliativní péče pomáhá zvládat symptomy, orientovat se ve složitých zdravotních potřebách a žít co nejlépe po celou dobu nemoci s potřebnou podporou.

Zdravotní systémy, tvůrci politik i komunity nesou společnou odpovědnost za to, aby lidé se závažným onemocněním měli přístup k paliativní péči tehdy, kdy ji potřebují.

Investice do paliativní péče přispívají k soucitným a pružným zdravotním systémům.

2. Podpora rodin a komunit

Závažné onemocnění neovlivňuje pouze jednotlivce, ale také rodiny, pečující osoby, přátele a celé komunity.

Paliativní péče bere tuto širší síť v úvahu a podporuje jak pacienty, tak jejich blízké.

Komunity hrají v péči důležitou roli. Posilováním komunitních služeb a podpůrných systémů mohou společnosti lépe reagovat na potřeby lidí čelících závažnému onemocnění i těch, kteří o ně pečují.

3. Poskytování péče prostřednictvím vyškolených odborníků v paliativní péči

Paliativní péče vyžaduje kvalifikované a dobře vyškolené odborníky schopné reagovat na komplexní potřeby lidí se závažným onemocněním.

Lékaři, zdravotní sestry, sociální pracovníci, psychologové, pracovníci duchovní péče a další odborníci hrají zásadní roli při poskytování koordinované a citlivé péče.

Tvůrci politik, zdravotní systémy a vzdělávací instituce musí zajistit, aby bylo vzdělávání v paliativní péči součástí zdravotnického vzdělávání a profesního rozvoje.

Investice do vzdělávání v paliativní péči posilují zdravotní systémy a zlepšují dostupnost odpovídající péče.

Co může udělat Evropská unie?

Přestože zdravotní systémy zůstávají v odpovědnosti jednotlivých států, Evropská unie hraje důležitou roli v oblasti spolupráce, financování a koordinace politik.

Evropská unie může významně přispět podporou spolupráce mezi členskými státy, posilováním vzdělávání zdravotnických pracovníků, investicemi do výzkumu a inovací, začleněním paliativní péče do strategií zdravého stárnutí, propojením s politikami v oblasti rakoviny, demence a chronických onemocnění a pomocí při snižování nerovností v přístupu k péči napříč Evropou.

Doporučení pro tvůrce politik Evropské unie

1. Uznat paliativní péči jako nezbytnou péči

Zařadit paliativní péči do strategií EU v oblasti zdraví, stárnutí, nemocí a péče.

2. Podporovat dřívější přístup k paliativní péči

Podporovat začlenění paliativní péče podle potřeb pacientů souběžně s léčbou zaměřenou na nemoc nebo její vyléčení.

3. Investovat do vzdělávání a kapacit pracovníků

Podporovat multidisciplinární vzdělávání napříč zdravotnickými a pečovatelskými profesemi.

4. Posilovat podporu rodin a pečujících

Podporovat praktickou, sociální a psychologickou podporu rodin a pečujících osob.

5. Rozšiřovat komunitní péči

Podporovat domácí péči, integrované modely péče a místní služby.

6. Snižovat nerovnosti

Podporovat spravedlivý přístup bez ohledu na diagnózu, věk, geografickou polohu nebo socioekonomický status.

7. Podporovat výzkum a inovace

Zařadit paliativní péči do programů EU4Health, Horizon Europe a budoucích finančních programů.

Proč to nemůže čekat

Očekává se, že poptávka po paliativní péči v příštím desetiletí výrazně vzroste.

Bez opatření:

- poroste zbytečné utrpení,
- rodiny budou čelit větší zátěži,
- zvýší se tlak na nemocnice,
- prohloubí se nerovnosti.

Díky vhodným krokům může Evropa vybudovat humánnější, odolnější a udržitelnější systémy péče.

Výzva k akci

U příležitosti Evropského dne paliativní péče 2026 vyzýváme tvůrce politik i komunity, aby podpořili Evropu, ve které má každý člověk se závažným onemocněním přístup k včasné a kvalitní paliativní péči.

Paliativní péče: Jde o to, jaký je život, nejen o to, jaké je umírání.

Co můžete udělat už nyní?

- Zařadte paliativní péči do zdravotních a sociálních politik.
- Investujte do služeb a vzdělávání, aby byla péče dostupná pro všechny.
- Získejte více informací a zvyšujte povědomí o přínosech paliativní péče.
- Zastávejte se pacientů, rodin a pečujících, kteří potřebují podporu.

Společně můžeme zajistit, aby nikdo nečelil závažnému onemocnění bez potřebné péče.

Reference:

1. World Health Organization. Strengthening of palliative care as a component of integrated treatment throughout the life course. WHA67.19. Geneva: WHO; 2014.
2. World Health Organization. Palliative Care Fact Sheet. Geneva: WHO.
3. Knaul FM, Farmer PE, Krakauer EL, et al. Alleviating the access abyss in palliative care and pain relief—an imperative of universal health coverage: the Lancet Commission report. *The Lancet*. 2018;391(10128):1391–1454.
4. OECD/European Commission. Health at a Glance: Europe. Paris: OECD Publishing.
5. European Commission. Europe's Beating Cancer Plan. Brussels: European Commission; 2021.
6. European Association for Palliative Care (EAPC). Policy and strategic resources. Available at: www.eapcnet.eu
7. May P, et al. Specialist palliative care improves patient experience, reduces bed days and saves money: An economic modelling study of home- and hospital-based care. *Palliative Medicine*. 2026. Available at: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/02692163261423755>

Pro více informací:

Website: <https://eapcnet.eu/european-palliative-care-day-2026>

Contact: carla.reigada@eapcnet.eu | communications@eapcnet.eu